

VĒRTĒJAM KOPĀ!

Demogrāfiskā situācija un atbalsts daudz bērnu ģimenēm

Būt daudz bērnu ģimenei ir lepnums

AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA

Būt daudz bērnu ģimenei nebūt nav viegli, bet tas viennozīmīgi ir brīnišķīgi. Tās ir lielas rūpes un atbildība. Nereti nākas saskarties arī ar neizpratni vai pat nosodījumu, tomēr būt ģimenei, kurā aug trīs un vairāk bērni, ir liels lepnums.

Valsts un pašvaldības rūpējas par daudz bērnu ģimenēm, sniedzot dažādus atbalsta mehānismus dažādās dzīves situācijās. Par daudz bērnu ģimenēm, atbalstu un iespējām stāsta Latvijas Daudz bērnu ģimeņu apvienības valdes priekšsēdētāja **ELĪNA TREIJA**, iepazīstinot ar apvienību un tās galvenajiem mērķiem.

— Latvijas Daudz bērnu ģimeņu biedrība dibināta 1991. gadā. Sākotnēji to veidoja četras juridiski patstāvīgas daudz bērnu ģimeņu organizācijas.

Vīzija — Latvijā ir izveidojies spēcīgs daudz bērnu ģimeņu organizāciju tīkls, kas koordinēti kalpo daudz bērnu ģimeņu interesēm valsts un starptautiskā mērogā.

Misija — nodrošināt daudz bērnu ģimeņu organizāciju sadarbību un interešu pārstāvību valsts politiskās dienaskārtības veidošanā un valsts ģimenes politikas plānošanā.

Mērķis — veicināt plaša daudz bērnu ģimeņu organizāciju tīkla veidošanos, panākt ilgtermiņa savstarpēju sadarbību starp organizācijām, līdzdarboties ģimenesko vērtību popularizēšanā.

Mūsu ikdienas darbs saistīts ar daudz bērnu ģimeņu interešu aizstāvību, monitorējot pašvaldību un valsts politikas dokumentus, iniciējot normatīvo aktu izmaiņas, piedaloties ar savu analīzi un argumentiem valsts demogrāfiskās politikas ietekmēšanā. Tāpat neatņemama mūsu darba sastāvdaļa ir daudz bērnu ģimeņu kā goda ģimeņu prestiža celšana sabiedrībā, organizējot sabiedriskas aktivitātes, ģimenēm veltītus pasākumus.

— Kas var iestāties Latvijas Daudz bērnu ģimeņu apvienībā?

— Mēs aicinām stāties 12 reģionālajās daudz bērnu ģimeņu biedrībās, lai veidotu ciešākus ģimeņu kontaktus novadu ietvaros un spēcīgāku interešu aizstāvības potenciālu pašvaldībās. Ja novadā nav savas daudz bērnu ģimeņu biedrības, mudinām atrast 2–3 aktīvas ģimenes, ar kurām dibināt novada biedrību un veidot kodolu, ap kuru pulcināt jaunas ģimenes. Tomēr apvienība paredz arī ģimeņu

Elina Treija teic: — Trīs bērnu esamība tiek uzskatīta par normu un "piešķir" stabilas, veiksmīgas ģimenes statusu.

pievienošanas nepastarpināti pašai apvienībai, tomēr šajā gadījumā mēs nenodrošināsim regulāras reģionālās aktivitātes.

— Ar kādām problēmām/nepil-

rūpētības par bērniem, kamēr vīrietis dodas uz darbu. Patlaban pensijas vecumam ir pietuvojūsies tās sievietes, kuras pensiju aprēķinā ieraudzis netaisnību, — līdz pat 2022. gadam

“Lai arī dzimstība sarukusi gandrīz par 40 %, pieaug to māmiņu skaits, kas laiž pasaulē trešos un nākamos mazuļus.”

nībām nākas saskarties daudz bērnu ģimenēm?

— Vērojot dzimstības statistiku, varu apgalvot, ka ir novērtēts valsts atbalsts trešā bērna politikai. Stabilitas ģimenes ar diviem bērniem gandrīz vairs nav jāpierunā uz trešo bērnu. Plānojot valsts ģimeņu ilgtermiņa atbalsta politiku, jāsaprot, ka laiki ir mainījušies, — lielākā daļa sieviešu mātes misiju vairs nevērtē tik augst, lai atteiktos no realizēšanās citās dzīves jomās. Reāli kurā daudz bērnu ģimenē abi vecāki var atļauties strādāt pilna laika darbu, un visbiežāk sievietes paliek mājās

sociālās iemaksas par bērna kopšanas laiku tika aprēķinātas no bērna kopšanas pabalsta lieluma, proti, 171 eiro. Liels skaits daudz bērnu ģimeņu mammu, kuras neestrādā algotu darbu, bet rūpējas par mājsaimniecību, nevar uzkrāt darba stāžu par mazuļa aprūpi viņa pirmo 18 dzīves mēnešu laikā, jo konkrētos pabalstus parasti noformē tēvam. Ja mēs esam izaudzinājuši bērnu un viņi ir kļuvuši par nodokļu maksātājiem, tad kāds procents no viņu šobrīd maksājamajām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām jāatspoguļo vecāku pensiju aprē-

ķinā. Šobrīd pastāv progresīvais ģimenes valsts pabalsts — summa par katru nākamā bērnu pieaug. Tiklīdz bērns sasniedz 20 gadu vecumu, par viņu pabalstu vairs nemaksā un arī par pārējiem bērniem sāk maksāt mazāk. Pabalsti ir jāpalielina un jāiestrādā to indeksēšana, līdzīgi kā tas ir pensijām, kuru indeksēšana ir piesaistīta esošajai inflācijai. Pašvaldību bērnu dārziem jābūt garantētiem jau no bērna viena gada vecuma, ja sievietei tas ir nepieciešams. Vecuma grupā līdz 30 gadiem arvien vairāk ir māmiņu, kuras nav paguvušas būt sociāli apdrošinātas, nav bijušas darba attiecībās. Šādās situācijās būtu jānodrošina iespēja vecāku pabalstu saņemt avansā. Netaisnība veidojas tajā, ka ģimenes, kuras var paņemt kredītu, iekienā par mājokli samaksā mazāk, nekā tas ģimenes, kurām nepietiekamo ienākumu dēļ kredītu nepiešķir, tāpēc viņas ir spiestas mājokli irēt. Pēdējos desmit piecpadsmit gados attieksme pret daudz bērnu ģimenēm ir mainījusies. Par to jāpateicas trešā bērna politikai. Tika ieviests goda ģimenes statuss un to apliecinās Goda ģimenes apliecības, kas kļuvas prestižas.

— Kādu atbalstu saņem daudz bērnu ģimenes valsts līmenī? Vai par daudz bērnu ģimenēm rūpējas arī pašvaldības?

— Atbalsta mehānismu ir daudz. Informācija par atbalstu valsts līmenī koncentrēti ir sarkanajā bukletā: <https://www.kustiba3plus.lv/svarigakais/>.

Katru gadu pēc budžeta pieņemšanas mēs apkopojam visu pašvaldību brīvprātīgās iniciatīvas sniegt daudz bērnu ģimenēm papildu atbalstu.

Madonas novada atbalsts — 1) bērna piedzimšanas pabalsts (t.sk. par trešo un nākamā bērnu) no 2024. gada 1. janvāra, pamatojoties uz Madonas novada pašvaldības 2023. gada 30. novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 18 “Brīvprātīgās iniciatīvas pabalsti Madonas novadā”, ir 400 eiro par katru jaundzimušo;

2) līdzfinansējums ēdināšanas pakalpojumiem — visās Madonas novada izglītības iestādēs skolēniem ir apmaksāti ēdināšanas izdevumi. Ja bērni mācās izglītības iestādēs ārpus Madonas novada, ēdināšanas izdevumi netiek apmaksāti. Madonas novadā deklarētie audzēkņi pašvaldības apmaksātu ēdināšanu saņem arī Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikuma Barkavas struktūrvienībā;

3) pabalsts mācību līdzekļu iegādei, mācību gadu uzsākot pamatojoties uz Madonas novada pašvaldības 2023. gada 30. novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 18 “Brīvprātīgās iniciatīvas pabalsti Madonas novadā”, pabalstu 60 eiro katram bērnam izglītībai piešķir un izmaksā vienreiz gadā daudz bērnu ģimenei, kura audzina un aprūpē obligātās pirmsskolas izglītības iestāžu un vispārīgā izglītības skolu audzēkņus. Ja ģimenei noteikts trūcīgās vai maznodrošinātās mājsaimniecības statuss, tad, pamatojoties uz Madonas novada pašvaldības 2023. gada 29. jūnija saistošajiem noteikumiem Nr. 11 “Papildu sociālās palīdzības pabalsti Madonas novadā”, pabalstu bērna izglītībai piešķir obligātās pirmsskolas izglītības iestāžu un vispārīgā izglītības skolu audzēkņiem vienu reizi gadā — 90 eiro katram bērnam trūcīgā mājsaimniecībā un 60 eiro katram bērnam maznodrošinātā mājsaimniecībā;

4) atbalsts profesionālās ievirzes izglītības ieguvei — bērniem no daudz bērnu ģimenēm ir pilnībā apmaksāta profesionālās ievirzes izglītība;

5) atbalsts interešu izglītības ieguvei — daudz bērnu ģimenēm Madonas novada izglītības iestādēs ir bezmaksas interešu izglītība; 6) atbalsts kultūras pasākumu apmeklēšanai — pašvaldības rīko pasākumu, kuros ir iespēja nopirkt biļetes ar atlaidi. Tas sagādā prieku.

— Cik bagāta mūsu valsts ir ar daudz bērnu ģimenēm? Vai ar katru gadu šādu ģimeņu kļūst vairāk?

— Latvijā vidēji ap 30 tūkstošiem ģimeņu ir trīs un vairāk apgādājami bērni līdz 20 gadiem (proti, tādi, par kuriem saņem Vecāku pabalstu).

Lai arī dzimstība kopš 2016. gada sarukusi gandrīz par 40 %, pieaug to māmiņu skaits, kas laiž pasaulē trešos un nākamos mazuļus. Nu jau katrs ceturtais bērniņš dzimst kā trešais vai nākamais savai māmiņai.

— Diemžēl nereti nākas dzirdēt pat nosodījumu, ja ir daudz bērnu ģimene — vai šīs ģimenes ir mīlētās, cienītas, pieņemtās sabiedrībā un atbalstītas?

— Stereotipi par kuplajām ģimenēm kā sociālā riska ģimenēm ir mainījušies. Nu jau 3 bērnu esamība tiek uzskatīta par normu un “piešķir” stabilas, veiksmīgas ģimenes statusu. Šobrīd sabiedrība kļūst atvērta arvien kuplākām ģimenēm, un apvienības uzdevums ir šo pozitīvo tendenci vairo.

par četriem bērniem. Kad visas formalitātes ir nokārtotas, sociālajā dienestā piedāvā pārtikas pakas, apmaksā rēķinus par dzīvokli. Madonas novada sociālajā dienestā var saņemt arī atbalstu skolēniem — kancelejas preču iegādei.

Apmeklējot skolu, liels pluss, ka pieejami logopēda, sociālā pedagoga pakalpojumi bez maksas. Nevaru teikt, ka nav atbalsta,

varbūt tas ir nepietiekams. Daudz bērnu ģimenēm ir pašām jāseko līdzi un jāzina, kādu atbalstu var saņemt, kur griezties.

Manuprāt, atbalsts ir, un informācija dalās arī sociālā dienesta darbinieces, kas ir atsaucīgas un laipnas, visus jautājumus palīdz risināt. Ir vienkārtījārunā par savām problēmām, jādara tās zināmas, un jākautrējās prasīt informāciju, arī ko palūgt, ja nepieciešams.

“Latvijā ir izveidojies spēcīgs daudz bērnu ģimeņu organizāciju tīkls, kas koordinēti kalpo daudz bērnu ģimeņu interesēm valsts un starptautiskā mērogā.”

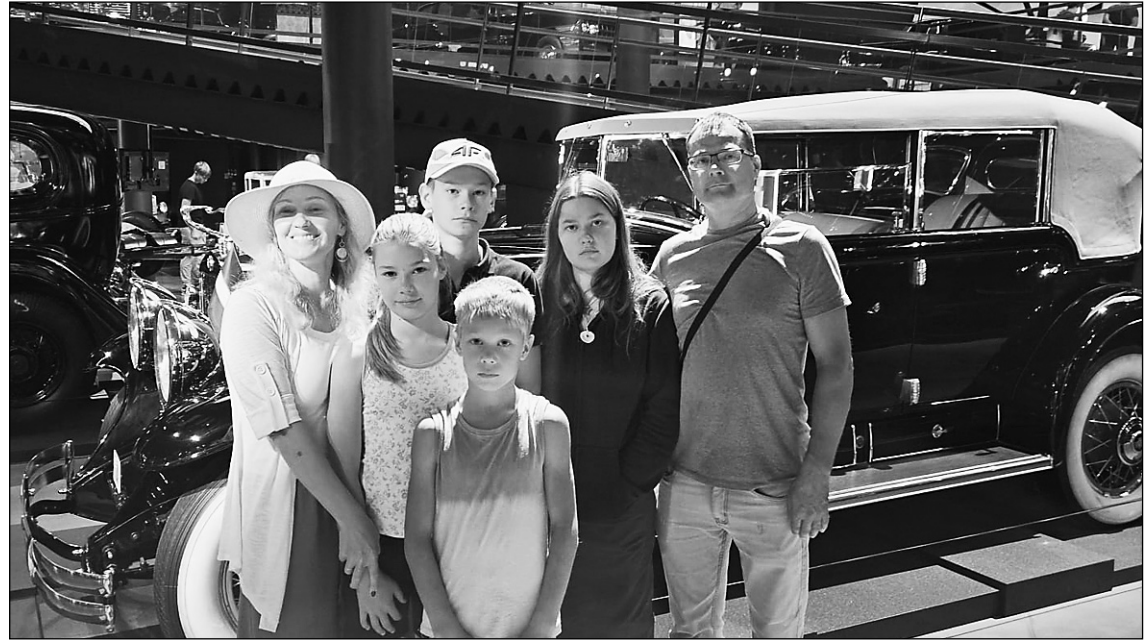
„Mums ir apziņa — lai vai kā, tiksīm galā”

ZANE BIKOVSKA

Reti kurā ģimenē aug divi, trīs un pat vairāk bērni, bet Liezēres pagastā dzīvojošā Paegļu saime ir bagāta ar četrām atvasēm. Viņu vecāki Regina un Ēriks ir apveltīti ar izteiktu darba tikumu un sirds siltumu, kas ieaudzina arī viņu bērnus, un kristīgo vērtību pamatlūkums ir stiprinājis viņu abu pārliecību.

— Kad laulājāties, bijām skumīgi, jo toreiz ārsti brīdināja, ka mums bērniņu var nebūt... Tāpēc novērtējam šo brīnišķīgo dāvanu — bērnus, kuri paši veselīgā veidā ir pieteikušies, laimīgi ienākuši šajā pasaulē veseli, skaisti un ļoti, ļoti mīļi. Esam nosvinējuši nu jau 19. laulību gadadienu, īpaši priecājamies, ka mums visiem ir viens uzvārds — tas īpašā veidā ceļ mūsu katra ģimenes locekļa pašcieņu. Dievs mūs ir svētījis ar četriem bērniem, un visi Madonas slimnicā ietīti vienā un tajā pašā īpašajā sedziņā, visi izšūpoti vienos un tajos pašos ratīnos. Mūsu uzdrīkstēšanās sakņojas vienkāršībā, pieticībā un pacietībā, — ar mīlestību stāsta Regina Paegle.

Viņai un Ērikam ir prieks, ka valstī izveidota atbalsta sistēma ar „Goda ģimenes” statusu jeb tā saucamo „3+” karti, jo šī privilēģija bērniem atļauj sabiedriskajā transportā braukt ar 90 % atlaidi, vecākiem — ar 50 % atlaidi. Ir virkne muzeju, veikalu, izklaides pasākumu, kuros ir iespēja nopirkt biļetes ar atlaidi. Tas sagādā prieku. — Ari mūzikas, sporta un mākslas skolā bijušas 50 % atlaides, un šobrīd pastāv iespējas skolot bērnus papildskolās pat bez maksas. Ārpus

Paegļu ģimene — Regina un Ēriks ar bērniem Evelīnu, Dāvidu, Sāru un Tomu.

Madonas novada robežām, piemēram, ēdināšana arodvidusskolā bērniem ar „Goda ģimenes” statusu ir ar atlaidiem.

— Atbalsts, ko sniedzam viens otram, ir pašsaprotams. Izlīdzam ar visu un visā, cik vien atļauj diennakti dotās stundas un cik vien labi varam konkrētā brīdī. Ikdienas soli mums palīdz regulēt mūsu piezīmju blociņš un kopīgā ģimenes WhatsApp grupa. Laika gaitā esam atklājuši, ka konkrēts mērķis, ja tāds ir izvirzīts, visus mobilizē. Uū, cik daudz mēs spējam, ja visi zinām, ko mēs gribam attiecīgajā brīdī! Piezīmju blociņā darāmo darbu saraksts ir katram. Čatīnā — atgādinājumi, uzmundrinājumi un pateicības par paveikto. Ir tāds skaists teikums: „Lai izaudzinātu vienu bērnu, ir vajadzīgs vesels

ciems!” Mums gribētos ciemu palīgā; nu labi, ja ne ciemu, tad vismaz divas omes un divus opjus. Taču mums ir stabila viena omīte, kura uz saviem pleciem iznes daudz un aizstāj trūkstošos ar mieru, savu sirdsgudrību un lielu kaudzi mīlestības, ar kuru viņa neplātās, bet visi četri bērni zina, cik omīte ir mīļa, īpaša un dārga, — savas ģimenes stāstu turpina Regina un Ēriks.

Katram bērnam ir savas intereses, talanti. Tie tiek izkopti gan mākslas, gan mūzikas skolā. Katram no četriem Paegļu ģimenes auklējumiem ir kaut kas skaists ieliktis šūpilī, un vecāki mēģina to pamanīt, virzīt attīstībā. Evelīna pabeigusi Jāņa Simsona Madonas mākslas skolu, Dāvids, Sāra un Toms turpina mācīties Jāņa Norviļa Madonas mūzikas skolā. Dāvids

iemīlojis makšķerēšanas hobiju un motociklu noslēpumaini trakulīgu ceļu, kā arī krusttēva galdniecības darbnīcu. Sāra paralēli mūzikas skolai paspēj apmeklēt volejbola treniņus Madonas Bērnu un jaunatnes sporta skolā, savukārt Toms pagūst ne tikai pūst trompeti, bet aizdiebj vēl uz florbola treniņiem, kā arī iemēģina roku, kāju un sirdi Taekwondo treniņos. Paši bērni zina savu ritmu un visur ir laikā. Ritms māca viņiem laiku izmantot lietderīgi. Neviens nav teicis, ka tas ir viegli, uzņāk paguruma brīži. Bet, kā citādi kaldināt mērķtiecību un izturību? Ari vecākiem dažu brīdī gaismai priekšā pietāstas miglas vāli. Nav viegli, laika plānojums — aizvest, atvest, autobusu maršruti un to atiešanas laiki... Vēlve vakari, kad jāspēlē klavieres, klarnete,

trompete... Dažreiz Paegļu mājās iet ļoti jautri — skan visa pamale. Tādos brīžos viņi ir pateicīgi, ka dzīvo privātmājā un patraucē tikai putnus aiz loga un kādu lapsu.

— Ari mums ir grūtības, taču lielākoties tās paliek mūsu ģimenes sienās un nonāk Dieva plaukstās. Kā jau uzsvēram sākumā, mums ir apziņa, ka ar visu tiksīm galā. Jā, dažreiz ir skumīgākas dienas, bet tad uzmirz saule. Mūsu ģimenē iedvesma iekāpj pa logu. Mums ir tāds teiciens: „Ja nedarbojas plāns A, būs plāns B, un, ja kaut kur neizdodas iet pa durvīm, mēs tiksīm pa logu.” Viens no dzinuljiem radošumam ir SMU — skolēnu mācību uzņēmumu aktivitātes, kas rosina, veicina domāt un attīstīties. Pagaidām mūsu ģimenē talants biznesa idejās neliek mierā vecāko dēlu, un tas pamazām pārņem arī pārējos. Mēs augam kopā. Kas pašiem trūcis, to gribas iedot bērniem. Taču visvairāk gribas iedot laiku kopā. Mums visiem kopā izdodas būt aizvien retāk, taču ir tādi skaisti mirkļi pie kopīgā lielā ģimenes galda, pie ugunsкура mājas pagalmā, kopīgās peldēs gan ezerā, gan piemājas dīķī, pargājieni kopā, pirtīnas siltums un kopīgi kino apmeklējumi. Plānotie izbraukumi ārpus mājas — ilgi gaidīti un sirdi sasildoši, jo ir tik labi būt kopā. Mūsu neredzamo kopību ir palīdzējis veidot neredzamais spēks — Dieva svētība. Kad ģimene spēj sadoties rokās un kopīgi lūgt „Mūsu Tēvs”, tad cita spēka nevajag. Ar šo spēku arī augam kopā, ar šo spēku esam kopā. Ar šo spēku mācāmies pazīt piederību un citam cita pieņemšanu — tieši tāds, kādi mēs esam.

2024. gada pirmā pusgada statistika

INESE ELSIŅA

Madonas novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Vineta Lamberte ir apkopojusi 2024. gada pirmā pusgada statistiku, iegūstot svarīgus datus dažādās jomās.

Madonas novadā reģistrēts 29 071 iedzīvotājs. No tiem 14 170 ir vīrieši, 14 901 — sievietes.

2024. gada 1. pusgadā novada Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti 88 jaundzimušie, tai skaitā 83 Madonas novada bērni — 42 zēni un 41 meitene, kas ir par 22 bērniem mazāk nekā 2023. gadā šajā periodā. Visvairāk jaundzimušo reģistrēts Madonā (26) un Sarkaņu pagastā (10).

Laulībā dzimuši 46 %; atzīta paternitāte 53 %; nav ieraksta par tēvu 1 % bērnu.

35 % gadījumu jaundzimušais mātei ir pirmais bērns, 40 % — otrais, 19 % — trešais, 5 % — ceturtais, 1 % — piektais.

91 % bērnu dzimuši ģimenēs, kurās abi vecāki ir latvieši, 9 % bērnu dzimuši jautkās ģimenēs. Jaunākais tēvs dzimis 2003. gadā, vecākais — 1969. gadā. Jaunākā māte dzimusi 2006. gadā, vecākā mamma — 1981. gadā. Viena no jaunākajām sievietēm ir Aigo, Eliots, Railijs — zēniem; Esē-

Madonas novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Vineta Lamberte.

bija nepilngadīga. Visvairāk jaundzimušo reģistrēti maijā — 17.

Jautāta par populārākajiem bērnu vārdiem, kas doti jaundzimušajiem, Vineta Lamberte atklāj: — Zēniem tie ir Dominiks, Eliots, Kārlis un Leo — vecāki šo vārdu dāvājuši diviem dēliem. Meitenēm: Alise, Emīlija, Enija, Patricija un Rūta — vecāki to dāvājuši divām meitām. Neparastākie vārdi ir: Aigo, Eliots, Railijs — zēniem; Esē-

nija, Eiva, Elodija, Emira, Estella, Fēbe, Kasandra, Nate — meitenēm. Divi vārdi doti 11 bērniem — 4 zēniem, 7 meitenēm.

Ierunājoties par reģistrētajām laulībām, saņemtu atbildi, ka šī gada 1. pusgadā reģistrētas 36 laulības, tai skaitā 4 laulības reģistrētas novada draudzēs, kas ir par 1 laulību mazāk nekā 2023. gada 1. pusgadā. 14 % laulāto pāru abi salaulātie ir Madonas novada

iedzīvotāji.

81 % laulībā stājušies latvieši. Divas laulības slēgtas ar ārvalsts — Nīderlandes — pilsoņiem.

72 % jaunaulāto stājušies pirmajā laulībā, 18 % — otrajā, 10 % — trešajā.

Jaunākajam ligavainim ir 19 gadi, vecākajam — 70. Jaunākajai ligavai ir 19 gadi, vecākajai — 72 gadi. 64 % laulību virs ir vecāks par sievu. Lielākā gadu starpība — virs 14 gadus vecāks, sieva — 6 gadus vecāka.

75 % laulību sieva pāriet vīra uzvārdā, 17 % — saglabā pirmas laulības uzvārdu, 6 % — pievieno laulātā uzvārdu, 3 % veido kopīgu uzvārdu.

Aktīvāk laulībā stājušies Madonas (14) un Aronas pagasta (7) iedzīvotāji. Ārpus dzimtsarakstu nodaļas telpām noslēgtas 6 laulības. Populārākā laulības noslēgšana ārpus dzimtsarakstu nodaļas telpām ir Kalsnavas arborētors (9). Visvairāk laulību reģistrētas jūnijā — 10, vismazāk martā — 1.

Laulības šķiršana. 2024. gadā izdarītas 27 atzīmes par laulības šķiršanu, kas ir par 7 mazāk nekā 2023. gada 1. pusgadā. 30 % laulības šķirtas tiesā, 70 % pie notāra. Ilgākā laulība bija noslēgta 1978. gadā, īsākā — 2023. gadā.

Miršana. 2024. gada 1. pusgadā reģistrēti 250 miršanas gadījumi, tai skaitā 226 mūsu novada iedzīvotāji, kas ir par 18 miršanas gadījumiem mazāk nekā 2023. gada 1. pusgadā, un 24 mirušie bijuši no citām pašvaldībām. Miruši 103 vīrieši un 123 sievietes (Madonas novada iedzīvotāji). Visvairāk mirušo reģistrēts Madonas pilsētā (50), Ērgļu pagastā (15), Barkavas pagastā (13). Nāves cēlonis 57 % gadījumos ir sirds un asinsrites sistēmas slimības, 23 % — ļaundabīgi audzēji, elpošanas sistēmas slimības — 4 %, dažādi ievainojumi — 2 %. Visvairāk mirušo reģistrēti janvārī — 57, vismazāk februārī — 30.

Vidējais mūža garums Madonas novadā ir 76,1 gads: vīriešiem — 71,7 gadi, sievietēm — 79,9 gadi.

Atvērumā izmantoti AGRĀ VEIKALNIŅA foto

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Par pielikuma "Vērtējam kopā!" saturu atbild SIA "Latkraks STARS". #SIF_MAF2024

Par atbalstu daudz bērnu ģimenēm aicināju izteikt savas domas IRĒNAI REINIKAI.

— Tā kā Cesvaine ir dzimtā puse (mamma dzīvo Dzelzavā), dzīvojam te. Ģimenē aug bērni 6, 8, 10, 12 gadu vecumā, pieaugušajam ir 22 gadi, viņš ir ārzemēs. Sešgadnieks apmeklē bērnudārzu, pārējie trīs ir

braukšanai autobusos, vilcienā. Rīgā sabiedriskajā transportā

skolēni. Ir jādama, kā ne tikai izdzīvot, bet dzīvot.

Man nav autovadītāja apliecības, tāpēc liels atbalsts ir “3+ ģimenes kartē”, kas dod atlaidi biļetes iegādei

braukšanai autobusos, vilcienā. Rīgā sabiedriskajā transportā